

Το «μωσαϊκό» επιλογών του οφειλέτη

Οι δυνατότητες διευθέτησης των χρεών του μέσα από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο με βάση συγκεκριμένες υποθέσεις εργασίας

Γιώργος Ψαράκης

Δικηγόρος, εταίρος στη Δικηγορική Εταιρεία
«Ψαράκης-Κεφαλάς»

Το παρόν άρθρο εξετάζει τα νέα νομοθετικά εργαλεία στη ρύθμιση οφειλών με έμφαση σε πρακτικές λύσεις και παραδείγματα, σταχυολογώντας παράλληλα ενδιαφέρουσες εκφάνσεις του δικαίου της αφερεγγυότητας.

Εξωδικαστικός μηχανισμός, πτώχευση, παροχή «δεύτερης ευκαιρίας», διαμεσολάβηση, εξυγίανση, κώδικας δεοντολογίας. Η αλήθεια είναι ότι δύσκολα κάποιος μπορεί να γνωρίζει με ασφάλεια ποια είναι η βέλτιστη νομοθετική ρύθμιση διευθέτησης οφειλών για εκείνον· εύλογη συνέπεια όταν ξεδιπλώνεται μπροστά σου μια πληθώρα εναλλακτικών. Πλέον όμως είναι καλύτερα αντιληπτοί οι προσφερόμενοι μηχανισμοί καθώς αφενός έχουν εκδοθεί δικαστικές αποφάσεις για αρκετά από τα κρίσιμα ζητήματα, αφετέρου έχει αναπτυχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό και η αντίστοιχη βιβλιογραφία/αρθρογραφία. Στο παρόν άρθρο θα εξετάσουμε ορισμένες ενδεικτικές περιπτώσεις προσώπων που βρίσκονται σε γενική και μόνιμη αδυναμία πληρωμών -υποθέσεις εργασίας- ώστε να γίνουν μέσα από παραδείγματα καλύτερα αντιληπτές οι πρακτικές εκφάνσεις του ευρύτερου νομοθετικού πλαισίου της αντιμετώπισης της αφερεγγυότητας¹.

1. Κάθε περίπτωση φυσικά είναι διαφορετική και ενδέχεται οι επιλογές να διαφέρουν βάσει προ-

1. Φυσικό πρόσωπο ενέχεται με υψηλές οφειλές σε Τράπεζες, προμηθευτές, Δημόσιο και ΕΦΚΑ. Διατηρεί μια μικρή ατομική επιχείρηση αλλά δεν έχει στην κυριότητά του κάποιο περιουσιακό στοιχείο (ή διατηρεί την κύρια κατοικία του αξίας με βάση τιμές ΕΝΦΙΑ κάτω των 350.000 ευρώ, που ωστόσο είναι βεβαρυσμένη με προσημείωση υποθήκης και οι οφειλές ξεπερνούν κατά πολύ την εμπορική της αξία).

Η λύση που αρμόζει περισσότερο στην περίπτωση αυτή είναι η υποβολή αίτησης πτώχευσης (με την απλοποιημένη διαδικασία για τις «πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου») σε συνδυασμό με το θεσμό της παροχής «δεύτερης ευκαιρίας» (απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη του)². Εφό-

σωπικών προτιμήσεων (π.χ. ενδιαφέρον διάσωσης συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου για συναισθηματικούς λόγους) και λήψη υπόψη λοιπών παραμέτρων.

2. Χωρίς να αποκλείεται και η προσπάθεια ρύθμισης στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού. Αν όμως οι οφειλές προς το Δημόσιο αφορούν λ.χ. σε ΦΠΑ, τότε δεν θα μπορεί να λάβει χώρα διαγραφή τους και άρα πιθανόν να

σον το πρόσωπο δεν έχει περιουσία στο όνομά του ή το μοναδικό του περιουσιακό στοιχείο είναι βεβαρυσμένο, δεν διορίζεται σύνδικος και το δικαστήριο διατάσσει την καταχώριση του ονόματός του στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας (ΗΜΦ)³. Με την πάροδο 3ετίας από την εν λόγω καταχώριση, απαλλάσσεται πλήρως από τα χρέη του (εκτός εάν εντός της παραπάνω προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του)⁴. Με βάση τις πρόσφατες αλλαγές, ωστόσο, του Ν 5072/2023, δεν θα μπορεί να λάβει χώρα απαλλαγή από οφειλές που συνδέονται με πράξεις φοροδιαφυγής⁵. Εξάλλου, ο εξοπλισμός της ατομικής επιχείρησης θα είναι συνήθως ακατάσχετος⁶. Εφόσον υπάρχει ένα ακίνητο βεβαρυσμένο στην περιουσία του, το τελευταίο θα ρευστοποιηθεί προς

καταλήξει να καταβάλει ποσά μεγαλύτερα του ενεργητικού του.

3. Βλ. ά. 178 παρ. 1 Ν 4738/2020.

4. Βλ. ά. 192 Ν 4738/2020.

5. Βλ. ά. 194 παρ. 1 Ν 4738/2020.

6. Βλ. ά. 953 παρ. 3β ΚΠολΔ.

όφελος των πιστωτών του με βάση τους κανόνες της ατομικής αναγκαστικής εκτέλεσης του ΚΠολΔ (εκτός κι αν κριθεί «ευάλωτος οφειλέτης» και επιλέξει τη μεταβίβαση της κύριας κατοικίας του στον φορέα απόκτησης και τη μίσθωσή της από τον τελευταίο⁷).

2. Φυσικό πρόσωπο διατηρεί στην κυριότητα του μεγάλη ακίνητη περιουσία, η αξία της οποίας υπερβαίνει το σύνολο των οφειλών του. Δεν έχει τη ρευστότητα να εξοφλήσει τις οφειλές του προς

Δημόσιο, Τράπεζες και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) κατά τον χρόνο που αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες.

Στο παραπάνω παράδειγμα θα ταίριαζε καλύτερα η λύση της υποβολής αίτησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών του Ν 4738/2020. Τούτο διότι θα εκτιμηθούν οι αξίες των ακινήτων⁸ και η εισοδηματική κατάσταση του οφειλέτη, ούτως ώστε να μπορούν οι οφειλές του να ρυθμιστούν αναλόγως, με δυνατότητα αποπλη-

ρωμής μέχρι 240 δόσεις για τις οφειλές σε Δημόσιο και Ασφαλιστικά Ταμεία και μέχρι 420 για τους χρηματοδοτικούς φορείς. Δεν μπορεί να λάβει χώρα διαγραφή βασικής οφειλής ασφαλιστικών εισφορών και παρακρατούμενων/επιρριπτόμενων φόρων (ΦΠΑ, ΦΜΥ κ.ο.κ.). Λοιποί φόροι και ασφαλιστικές οφειλές μπορούν να διαγραφούν μέχρι και 75%. Προσαυξήσεις διαγράφονται έως 85% και πρόστιμα έως 95% (ενώ αυτοτελή πρόστιμα έως 75%). Το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης οφείλουν να προτείνουν, ο καθένας ξεχωριστά, τη σύναψη διμερών συμβάσεων αναδιάρ-

7. Όταν ο φορέας συσταθεί. Μέχρι τις 15/12/2023 εφαρμόζονταν το λεγόμενο «ενδιάμεσο πρόγραμμα» του Ν 4916/2022. Εφόσον, εξάλλου, μπορεί να κριθεί «ευάλωτος οφειλέτης» υπάρχει η δυνατότητα υποβολής αίτησης και στον εξωδικαστικό μηχανισμό όπου με βάση τις αλλαγές του Ν 5072/2023, το αποτέλεσμα που εξάγει η πλατφόρμα καθίσταται δεσμευτικό για τους πιστωτές (βλ. ά. 14 παρ. 3 Ν 4738/2020).

8. Βάσει τιμών ΕΝΦΙΑ, εκτός κι αν η εμπορική αξία όπως προκύπτει από τις εγγραφές στα βιβλία των χρηματοδοτικών φορέων είναι υψηλότερη, οπότε λαμβάνεται υπόψη η τελευταία. βλ. ά. 8B παρ. 1 περ. α ΥΑ 67360 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 2499/10.6.2021).

θρωσης οφειλών. Η αποπληρωμή γίνεται σε μηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις με σταθερό επιτόκιο 3% και μπορεί σε δεύτερο χρόνο να λάβει χώρα και προεξόφληση δόσεων με αφαίρεση των υπολογισθέντων τόκων. Μπορεί να υποβληθεί αίτηση για ρύθμιση και ήδη ρυθμισμένων οφειλών με βάση παλαιότερους νόμους⁹. Ρυθμίζονται οφειλές που κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης είναι ήδη βεβαιωμένες (βασικές οφειλές συμπεριλαμβανομένων προσαυξήσεων, τόκων, προστίμων).

Εφόσον δεν συμφωνήσουν οι χρηματοδοτικοί φορείς στη λύση που θα εξάγει ο αλγόριθμος της πλατφόρμας, υπάρχει η δυνατότητα, μετά τη ρύθμιση των οφειλών προς Δημόσιο και ΦΚΑ, να προχωρήσει η διαδικασία της διαμεσολάβησης, κατόπιν σχετικού αιτήματος του οφειλέτη¹⁰. Προς τούτο έχει ο οφειλέτης προθεσμία 10 ημερών από την ολοκλήρωση της διμερούς ρύθμισης. Αν και αυτή η εναλλακτική αποτύχει, δυνατή παραμένει η υποβολή αίτησης στην Πλατφόρμα του Κώδικα Δεοντολογίας του Ν 4224/2013¹¹.

3. Φυσικό πρόσωπο είναι μοναδικός μέτοχος και Διευθύνων Σύμβουλος σε Α.Ε. που οφείλει υψηλά ποσά σε Δημόσιο και χρηματοδοτικούς φορείς. Ο ίδιος στερείται προσωπικής περιουσίας. Η αξία των παγίων της εταιρείας είναι, σχετικά με το ύψος των χρεών της, αρκετά μικρή και η επιχείρηση είναι εντάσεως εργασίας.

Στην περίπτωση αυτή θα μπορούσε να συζητηθεί το ενδεχόμενο υποβολής αίτησης πτώχευσης εκ μέρους της εταιρείας, με παράλληλη απαλλαγή του εκπροσώπου από τα χρέη που βαραίνουν τον ίδιο προσωπικά λόγω εκπροσώπησης της εταιρεί-

ας (ά. 195 Ν 4738/2020). Βάσει της εν λόγω ρύθμισης, απαλλάσσεται ο εκάστοτε εκπρόσωπος από κάθε αλληλέγγυα ευθύνη του για οφειλές έναντι Δημοσίου και ΦΚΑ της Α.Ε. που προέκυψαν 3-5 χρόνια πριν από την κήρυξη της πτώχευσης (εκτός και εάν υποβληθεί προσφυγή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του¹²). Αντίστοιχα, εφόσον υπάρχουν και χρέη λόγω εγγυήσεων (για δάνεια λ.χ. σε χρηματοδοτικούς φορείς), τα οποία δεν διαγράφονται λόγω πτώχευσης της εταιρείας-πρωτοφειλέτιδας (βάσει άρθρου 195 Ν 4738/2020), θα μπορούσε να συζητηθεί το ενδεχόμενο υποβολής και ατομικής αίτησης πτώχευσης. Στην περίπτωση αυτή ο διευθύνων σύμβουλος, μετά την παρέλευση του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος, απαλλάσσεται από όλα τα χρέη που υφίστανται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης πτώχευσης. Μάλιστα στην περίπτωση αυτή πιθανόν να μην πρέπει να εξεταστεί καν το ενδεχόμενο υποβολής αίτησης πτώχευσης για λογαριασμό του νομικού προσώπου και να αρκестούμε στην πτώχευση του φυσικού προσώπου, στο οποίο θα δοθεί η «δεύτερη ευκαιρία» και θα μπορεί να δραστηριοποιηθεί κατόπιν εμπορικά εκ νέου.

4. Ανώνυμη Εταιρεία με περιουσία σημαντικής αξίας σε σχέση με το παθητικό της, διατηρεί οφειλές μόνο σε ένα πιστωτικό ίδρυμα.

Πλέον και σε αυτή την περίπτωση μπορεί να λειτουργήσει ο εξωδικαστικός μηχανισμός, μετά και τις αλλαγές του Ν 5024/2023¹³. Παράλληλα μπορεί να γί-

νει χρήση και του Κώδικα Δεοντολογίας μέσω της νέας ηλεκτρονικής πλατφόρμας¹⁴, με περιορισμό όμως σε επιχειρήσεις των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών κατά τα τελευταία τρία φορολογικά έτη δεν υπερέβη κατά μέσο όρο το ποσό του ενός εκατομμυρίου ευρώ (€ 1.000.000). Ως προς τα δύο πλαίσια, ο μεν εξωδικαστικός μηχανισμός παρέχει μια περίοδο αναστολής, μεταξύ άλλων, πράξεων εκτέλεσης¹⁵ (ιδιαίτερα σημαντική παράμετρος), ο δε Κώδικας Δεοντολογίας, ωστόσο, αφενός μπορεί να διαμορφώσει περισσότερο παραμετροποιημένες λύσεις, αφετέρου δίνει το δικαίωμα στον οφειλέτη να διατυπώσει αντιπρόταση επί της πρότασης του δανειστή (πρακτικά δηλαδή να έχουμε ένα πληρέστερο ιστορικό πρότασης, αντιπρότασης, τελικής πρότασης, ώστε να μπορεί και να ελεγχθεί και η νομιμότητα των ενεργειών του δανειστή).

5. Φυσικό πρόσωπο είναι βασικός μέτοχος και νόμιμος εκπρόσωπος Α.Ε. η οποία και διατηρεί υψηλές οφειλές σε τράπεζες, ΦΚΑ και Δημόσιο. Η αξία της περιουσίας της Α.Ε. είναι σημαντική αλλά χαμηλότερη από τις οφειλές της.

Η ενδεδειγμένη λύση για το φυσικό πρόσωπο και την Α.Ε. είναι αυτή του εξωδικαστικού μηχανισμού ή της εξυγίανσης. Η επιλογή του καταλληλότερου θεσμικού πλαισίου εκ των δύο, θα εξαρτηθεί, μεταξύ

ώστε να μπορεί να υποβληθεί αίτηση και στις περιπτώσεις που υπάρχει οφειλή μόνο σε έναν πιστωτή.

14. Βλ. υποσ. 11.

15. Βλ. ά. 18 Ν 4738/2020. Η αναστολή της παρούσας δεν καταλαμβάνει την διενέργεια πλειστηριασμού, ο οποίος έχει προγραμματισθεί εντός τριών μηνών από την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησης από τον οφειλέτη. Η περάτωση της διαδικασίας έχει προβλεφθεί να λαμβάνει χώρα εντός διμήνου από την οριστική υποβολή της αίτησης (ά. 16 Ν 4738/2020), αλλά συχνά χορηγούνται παρατάσεις λόγω διορθώσεων στην αίτηση κ.τ.λ. βλ. ενδεικτικά ΜΠρθεσ 1446/2023 (ΤΝΠ QUALEX), όπου έγινε δεκτή η αίτηση αναστολής της εκτελεστικής διαδικασίας: «Καίτοι έχει παρέλθει χρονικό διάστημα οκτώ και πλέον μηνών από την υποβολή της ανωτέρω αίτησης, η αίτηση αυτή δεν έχει περαιωθεί με απορριπτική ή θετική πρόταση διότι δεν έχουν ανακτηθεί όλα τα στοιχεία από τρίτες πηγές τα οποία απαιτεί η ΕΓΔΙΧ, προκειμένου να τύχει η υπό κρίση αίτηση επεξεργασίας και να υπάρξει συγκεκριμένη απόφαση».

9. Βλ. ά. 25 Ν 4738/2020: «Συμμετοχή του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης σε σύμβαση αναδιάρθρωσης συνεπάγεται την αυτοδίκαιη κατάργηση προηγούμενων ρυθμίσεων για τις οφειλές που υπάγονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης».

10. Πρόσφατα εισήχθη η εν λόγω δυνατότητα στο ά. 15 Ν 4738/2020 με το άρθρο 40 παρ. 3 του Ν 5024/2023.

11. Με τη δημοσίευση της ΚΥΑ 145947/2023, τέθηκε σε εφαρμογή η νέα ηλεκτρονική διαδικασία διμερών ρυθμίσεων δανείων σύμφωνα με τον αναθεωρημένο Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών του Ν 4224/2013.

12. Βλ. ά. 195 παρ. 1 Ν 4738/2020: «1. Φυσικό πρόσωπο που εκ του νόμου έχει αλληλέγγυα ευθύνη λόγω της εκπροσωπευτικής ή διοικητικής του σχέσης με οφειλέτη νομικό πρόσωπο, απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οφειλές του οφειλέτη, που προέκυψαν εντός της ύποπτης περιόδου ή και εντός των τριάντα έξι (36) μηνών που προηγήθηκαν της ύποπτης περιόδου, με την πάροδο τριάντα έξι (36) μηνών από την υποβολή της αίτησης πτώχευσης, ή είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την κήρυξη της πτώχευσης ή την καταχώρηση της παρ. 4 του άρθρου 77, όποιο από τα δύο προηγηθεί χρονικά, εκτός αν εντός της παραπάνω προθεσμίας υποβληθεί προσφυγή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον κατά της απαλλαγής του».

13. Το ά. 7 παρ. 3 α' Ν 4738/2020 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 39 παρ. 4 του Ν 5024/2023,

άλλων, και από το ύψος των οφειλών προς το Δημόσιο/ΦΚΑ σε σχέση με αυτό προς τους χρηματοδοτικούς φορείς (π.χ. στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού δεν μπορεί να διαγραφεί βασική οφειλή ΦΠΑ, ΦΜΥ, ασφαλιστικών εισφορών¹⁶ ενώ στη διαδικασία της εξυγίανσης τούτο είναι εφικτό¹⁷. στη διαδικασία της εξυγίανσης μπορεί να συμφωνηθεί όρος περί διαγραφής οφειλών που θα προκύψουν από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους και περί διαγραφής αφανών πιστώσεων ενώ τούτο δεν προβλέπεται στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού· στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού η τεκμαιρόμενη συναίνεση του Δημοσίου/ΦΚΑ παρέχεται, μεταξύ άλλων, υπό την προϋπόθεση ότι οι οφειλές είναι κάτω του 1,5 εκατομμυρίου, ενώ στην εξυγίανση το όριο αυτό αυξάνεται στα 15 εκατομμύρια ευρώ για Δημόσιο και ΕΦΚΑ χωριστά). Η διαδικασία της εξυγίανσης προσφέρεται για μεγαλύτερες επιχειρήσεις με ανάγκες προσαρμοσμένης διευθέτησης, ενώ ο εξωδικαστικός μηχανισμός παρέχει λύσεις πιο οριζόντιες με μόνη δυνατότητα τη δοσοποίηση της οφειλής σε μηνιαίες καταβολές (π.χ. στον εξωδικαστικό μηχανισμό δεν προβλέπονται προκαταβολές -μόλις πρόσφατα προβλέφθηκε η προκαταβολή 10% επί του κεφαλαίου το οποίο εισπράττεται από τον “leader” πιστωτή σε περίπτωση επικειμένων πλειστηριασμών¹⁸- ενδιάμεσες καταβολές, ενδιάμεσες μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση οφειλών κοκ). Θα πρέπει, ωστόσο, να προσεχθεί ότι στην εξυγίανση η οιαδήποτε διαγραφή χρεών προς το Δημόσιο και ΦΚΑ δεν ωφελεί και τα αλλη-

Η διαδικασία της εξυγίανσης προσφέρεται για μεγαλύτερες επιχειρήσεις με ανάγκες προσαρμοσμένης διευθέτησης, ενώ ο εξωδικαστικός μηχανισμός παρέχει λύσεις πιο οριζόντιες με μόνη δυνατότητα τη δοσοποίηση της οφειλής σε μηνιαίες καταβολές

λεγγύως κατά το ά. 50 Ν 4987/2022 (ΚΦΔ) και ά. 31 Ν 4321/2015 υπεύθυνα πρόσωπα, όπως είναι ο εκπρόσωπος μιας Α.Ε. Ενδέχεται, δηλ., να διαγραφεί ένα μεγάλο μέρος από οφειλές σε Δημόσιο και ΦΚΑ όσον αφορά στην Α.Ε., ωστόσο για όσα από αυτά είναι αλληλέγγυα υπεύθυνος και ο εκπρόσωπος, ο τελευταίος θα συνεχίζει να τα οφείλει με υπέγγυα την προσωπική του περιουσία (εκτός κι αν το Δημόσιο/ΦΚΑ συμφωνήσει διαφορετικά - άρθρο 60 παρ. 3 Ν 4738/2020). Αντίθετη, ωστόσο, είναι η σχετική ρύθμιση στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού¹⁹. Επίσης, στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού το επιτόκιο ρύθμισης των οφειλών προς το Δημόσιο ορίζεται στο 3% σταθερό και σε χρηματοδοτικούς φορείς α) για τις εξασφαλισμένες οφειλές ίσο με το επιτόκιο Eur3m + 2,5% και β) για τις ανεξασφαλιστες οφειλές ίσο με το επιτόκιο Eur3m + 3%, ενώ για τα 3 πρώτα χρόνια της ρύθμισης ορίζεται επιτόκιο σταθερό 3% και 4% αντίστοιχα²⁰. Στο πλαίσιο της εξυγίανσης δεν υπάρχει συγκεκριμένο προβλεπόμενο επιτόκιο ρύθμισης ενώ αρκετές φορές οι οφειλές προς Δημόσιο και ΦΚΑ ρυθμίζονται άτοκα, ενώ τα επιτόκια ρύθμισης με

χρηματοδοτικούς φορείς βρίσκονται συνήθως χαμηλότερα του 3% + Eur3m.

6. Φυσικό πρόσωπο κατέχει την ιδιότητα του εκπροσώπου Α.Ε. που έχει λυθεί εδώ και αρκετά χρόνια, βρίσκεται σε εκκαθάριση και διατηρεί υψηλές οφειλές σε Δημόσιο και ΦΚΑ που ανάγονται σε χρήσεις πέραν της 5ετίας. Είναι κύριος ακίνητης περιουσίας υψηλής εμπορικής αξίας.

Η υποβολή αίτησης πτώχευσης εκ μέρους της Α.Ε. με χρήση της δυνατότητας απαλλαγής του εκπροσώπου της (βλ. υπόθεση εργασίας υπ' αριθμ. 3), δεν είναι η κατάλληλη εναλλακτική στην περίπτωση αυτή, καθώς τα χρέη ανάγονται σε χρήσεις πέραν της 5ετίας από την επιδιωκόμενη πτώχευση. Βάσει, όμως, του ά. 7 παρ. 3 γ' Ν 4738/2020, οφειλές προς το Δημόσιο που έχουν βεβαιωθεί σε βάρος νομικού προσώπου που έχει λυθεί και είναι σε εκκαθάριση, δύνανται να ρυθμιστούν με αίτηση του νομίμου εκπροσώπου του, που είναι και αλληλέγγυα υπεύθυνος για την καταβολή τους. Άρα δεν απαιτείται το νομικό πρόσωπο να αναβιώσει ούτως ώστε να υποβάλει το ίδιο την αίτηση. Επομένως, η κατάλληλη επιλογή είναι η υποβολή αίτησης ρύθμισης από τον νόμιμο εκπρόσωπο στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού. Σε περίπτωση που είναι περισσότεροι οι αλληλέγγυοι υπεύθυνοι κατά το χρόνο που γεννήθηκαν τα χρέη, την αίτηση δύνανται να υποβάλει οιοσδήποτε εξ αυτών και σε περίπτωση έκπτωσής του, όποιος άλλος συνυπεύθυνος επιθυμεί (πέραν αυτού που ήδη έχει εκπέσει)²¹. ➤

16. Βλ. ά. 21 παρ. 4 i Ν 4738/2020.

17. Τα τελευταία χρόνια πράγματι δημοσιεύτηκε σειρά δικαστικών αποφάσεων που δέχτηκαν παρά την άρνηση του Δημοσίου, διαγραφή μεγάλου μέρους της οφειλής προς αυτό στο πλαίσιο αιτήσεων εξυγίανσης. Π.χ. στην υπ' αριθμ. 233/2019 ΠΠρΑθ (ΝΟΜΟΣ) είχαμε διαγραφή του 78,5% των απαιτήσεων του Δημοσίου· στην υπ' αριθμ. 11/2020 ΠΠρΡεθ (Ισοκράτης) διεγράφη 60% της κύριας οφειλής και 100% των προσαυξήσεων, τόκων προστίμων και λοιπών επιβαρύνσεων με εξόφληση της υπολειπόμενης οφειλής σε 180 άτοκες ισόποσες μηνιαίες δόσεις.

18. Βλ. ΚΥΑ 13243 ΕΞ 2024, ΦΕΚ Β' 560/26.01.2024, Παράρτημα, κγ.

19. Βλ. εγκύκλιο υπ' αριθμ. 151323 ΕΞ 2021/29-11-2021 του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους: «Έτσι, τα έννομα αποτελέσματα της εξωδικαστικής ρύθμισης του ν. 4738/2020 -αναστολή μέτρων εκτέλεσης και ποινικής δίωξης, χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας, δυνατότητα «αδρανοποίησης» κατασχέσεων, διαγραφή υπολοίπου οφειλών μετά την εξόφληση της ρύθμισης- επέρχονται όχι μόνο ως προς τον αιτούντα-πρωτοφειλέτη, αλλά και ως τυχόν συνοφειλέτες του, για όσο διάστημα τηρείται η ρύθμιση από τον πρωτοφειλέτη».

20. Με πρόσφατη ρύθμιση· βλ. ΚΥΑ 13243 ΕΞ 2024, ΦΕΚ Β' 560/26.01.2024, Παράρτημα, ιθ.

21. Βλ. Ά. 4 παρ. 2 ΚΥΑ 13131 ΕΞ 2024: «Κατά παρέκκλιση του κανόνα της περ. α' 2. του άρθρου 22 του Ν 4738/2020 (Α' 207), μετά την απώλεια της ρύθμισης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται νέα ρύθμιση των ίδιων οφειλών συνυπευθυνότητας, εφόσον η αίτηση υποβάλλεται από άλλο συνυπεύθυνο πρόσωπο που δεν εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του Δεύτερου Μέρους του Ν 4738/2020».